

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. lokakuuta 2022
(OR. en)

13369/22

ENFOPOL 496
IXIM 238
COSI 246
COPEN 350
JAI 1311

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	13. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	12154/22
Asia:	Neuvoston päätelmät Euroopan rikosteknisen tutkimuksen aluetta 2.0 koskevasta visiosta (EFSA 2.0) – <i>Neuvoston päätelmät</i> (13. lokakuuta 2022)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (oikeus- ja sisäasiat) 3899. istunnossaan 13. lokakuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät Euroopan rikosteknisen tutkimuksen aluetta 2.0 (EFSA 2.0) koskevasta visiosta.

**Neuvoston päätelmät Euroopan rikosteknisen tutkimuksen aluetta 2.0 koskevasta visiosta
(EFSA 2.0)**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PITÄÄ MIELESSÄ Euroopan unionin tavoitteen pitää yllä ja kehittää unionia vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueena, jossa on varmistettava korkea turvallisuustaso jäsenvaltioiden välisellä yhteisellä toiminnalla poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla,
2. OTTAA HUOMIOON Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen V osaston (Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue) ja erityisesti sen 87 artiklan 1 kohdan ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan, joiden mukaan unioni toteuttaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisen poliisiyhteistyön ja säätää toimenpiteistä, jotka koskevat asiaa koskevien tietojen keräämistä, tallentamista, käsittelyä, analysointia ja vaihtoa,
3. OTTAA HUOMIOON rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi 23 päivänä kesäkuuta 2008 annettujen Prüm-päätösten 2008/615/YOS ja 2008/616/YOS mukaisen DNA-tunnisteiden, sormenjälkitietojen ja ajoneuvorekisteritietojen rajatylittävän vaihdon merkityksen jäsenvaltioiden välisen lainvalvonta-alan yhteistyön parantamiseen tähtäävän EU:n poliisiyhteistyösäännösten uudistuksen yhteydessä,
4. OTTAA HUOMIOON laboratoriotoimintaa harjoittavien rikosteknisten palvelujen tarjoajien akkreditoinnista 30 päivänä marraskuuta 2009 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2009/905/YOS DNA-tunnisteiden ja sormenjälkitietojen osalta sekä standardin ISO/IEC 17025 (testaus- ja kalibrointilaboratorioiden pätevyyden yleiset vaatimukset),
5. OTTAA HUOMIOON EMPACTia koskevissa neuvoston päätelmissä¹ mainitut EMPACTin prioriteetit ja yhteiset horisontaaliset strategiset tavoitteet,

¹ 6481/21, 9184/21.

6. OTTAA HUOMIOON edistymisen jatkotoimista Euroopan rikosteknisen tutkimuksen alueen luomiseksi 13 päivänä kesäkuuta 2016 annettujen neuvoston päätelmien ja toimintasuunnitelman² täytäntöönpanossa ja, tunnustaen, että tätä työtä on jatkettava lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten tukemiseksi Euroopan unionissa rikosteknisen tutkimuksen alalla, TOTEAA, että neuvoston marraskuussa 2020 antamissa päätelmissä sisäisestä turvallisuudesta ja Euroopan poliisikumppanuudesta edistetään rajatylittävien tietojen, myös biometriikan ja uusien teknologioiden, kehittämistä ja saatavuutta tehokkaan sisäistä turvallisuutta koskevan eurooppalaisen kumppanuuden luomiseksi³,
7. OTTAA HUOMIOON komission tiedonannon EU:n turvallisuusunionistrategiasta, jossa esitetään erityistoimia, joilla katetaan täysin strategiset prioriteetit niin digitaalisessa ja fyysisessä maailmassa, mukaan lukien eurooppalaisten suojele terrorismilta ja järjestäytyneeltä rikollisuudelta, ja otetaan huomioon sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden yhä kiinteämpi yhteys⁴,
8. KOROSTAA, että on tärkeää parantaa rikosteknisen tutkimuksen luotettavuutta ja oikeellisuutta ja edistää kehitteillä olevien teknologioiden käyttöönottoa tehokkaan ja vankan eurooppalaisen turvallisuusekosysteemin luomiseksi,
9. OTTAA HUOMIOON, että Europol tukee lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä unionissa ja tukee jäsenvaltioita muun muassa asiakirja-aineiston tutkinnasta ja digitaalisesta forensiikasta vastaavien tiimiensä ja innovaatiolaboratorionsa avulla; ja että asiaankuuluvat EU:n virastot tukevat EU:n kansalaisten turvallisuutta edistävien innovatiivisten huipputuotteiden kehittämistä eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen kautta,
10. TOTEAA, että Euroopan rikosteknisen tutkimuksen alue edistäisi yhteistyötä ja luottamusta jäsenvaltioiden rikosteknisten palvelujen tarjoajien menettelyjen ja käytäntöjen yhdenmukaistamisen kautta,
11. TIEDOSTAA, että unioni muodostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja jäsenvaltioiden erilaisia oikeusjärjestelmiä ja perinteitä ja että käytännöt väistämättä vaihtelevat jäsenvaltioiden välillä,

² 10128/16.

³ 13083/20.

⁴ 10010/20.

12. TOTEAA Euroopan rikoslaboratorioiden yhteistyöelimen (ENFSI) tärkeän tehtävän tehokkaan rikosteknisen tietämyksen vaihdon foorumina sekä muiden sidosryhmien ja rikosteknisten palvelujen tarjoajien tärkeän tehtävän kehitettäessä laatua koskevia vähimmäisvaatimuksia rikostutkintaa varten, edistettäessä kansainvälistä yhteistyötä sekä määritettäessä rikosteknisen tutkinnan tärkeitä systeemisiä tarpeita,
13. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita, Euroopan komissiota, toimivaltuuksiensa puitteissa toimivia asiaankuuluvia EU:n virastoja ja muita asiaankuuluvia instituutioita ja organisaatioita kehittämään yhdessä Euroopan rikosteknisen tutkimuksen aluetta 2.0, jonka olisi tarjottava kattava visio nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin vastaamiseksi ja vahvistettava rikosteknisten tulosten vaikutusta ja luotettavuutta. Visiossa olisi esitettävä konkreettisia seikkoja ja erityinen etenemissuunnitelma siitä, miten rikosteknisen tutkimuksen tarjoajat voivat tukea jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen lainvalvontaviranomaisia, myös tutkimuksen ja innovoinnin avulla,

NÄIN OLLEN NEUVOSTO

KATSOO, että rikosteknisen tutkimuksen alalla tehtävää työtä on jatkettava, jotta voidaan hyväksyä uutta Euroopan rikosteknisen tutkimuksen aluetta 2030 koskeva toimintasuunnitelma, joka perustuu ENFSI:n laatimaan visioon ja sisältää erityistoimia, jotka kattavat muun muassa seuraavat alat:

- **Biometriikka**, jonka avulla henkilö voidaan tunnistaa ja todentaa yksilöllisten ja kyseiselle henkilölle ominaisten tunnistettavien ja todennettavissa olevien tietojen perusteella. Biometristen tietojen käyttöä ja vaihtoa olisi edistettävä turvallisella ja vakaalla menettelyllä, ja käytön ja vaihdon olisi oltava kansainvälisten standardien, kuten ISO/IEC 19794 -sarjan standardien, mukaista. Biometriikan merkitys vertailuanalyysissä olisi lisäksi otettava huomioon keskeisenä tekijänä, kun lainvalvontaviranomaiset ratkaisevat tehtäviään.
- **Tekoäly** työkaluna, jota voitaisiin hyödyntää useissa rikosteknisiin prosesseihin kuuluvissa toiminnoissa niiden laadun, tehokkuuden ja saatavuuden parantamiseksi. Tekoälyn potentiaalia rikosteknisessä tutkimuksessa olisi tutkittava, kehitettävä ja validoitava, jotta sitä voitaisiin hyödyntää tapausten tutkinnassa ja rikosteknisessä analyysissä,

- **Digitalisaatio** laajana alana, jolla otetaan käyttöön uusia teknologioita ja automatisoituja prosesseja rikosteknisen tutkimuksen eri vaiheiden tukemiseksi ja parantamiseksi niin rikospaikoilla kuin oikeussalissakin,
- **Uudet työkalut ja kehitteillä olevat teknologiat**, joiden avulla voidaan mukautua uusiin tieteellisiin ja teknologisiin innovaatioihin ja arvioida niiden mahdollisuuksia ja rajoituksia. Tähän sisältyy nanotieteen ja -teknologian kehittäminen sekä rikosteknisen tutkinnan yhteisön, yliopistojen ja teollisuuden välisen yhteistyön tukeminen tutkimus- ja innovointihankkeissa,
- **Uudet biologiset ja kemialliset ”omiikka”-todistetyypit** eli uudet analyysimenetelmät, joiden avulla voidaan tunnistaa suuria molekyylejä, kuten proteiineja tai metaboliitteja, jotka voivat antaa tietoa ihmisistä, heidän toiminnastaan ja ympäristöstään,
- **Rikostekninen tutkimus ja tulosten tulkinta** rikosteknisten tulosten vaikutuksen vahvistamiseksi ja niiden luotettavuuden osoittamiseksi. Jälkien siirtymisen ja pysyvyyden sekä taustan laajuuden vaikutusta on tutkittava rikosteknisen analyysin oikeellisuuden parantamiseksi edelleen. On tärkeää kehittää menetelmä näiden tulosten tutkimiseksi ja tulkitsemiseksi, jotta voidaan kehittää rikosteknisissä olosuhteissa päteviä ja vankkoja menetelmiä/menettelyjä ja vahvistaa, että käytetyt menetelmät/menettelyt ovat päteviä ja vankkoja rikosteknisissä olosuhteissa, ja siten tehostaa rikosteknistä tutkimusta,
- **Rikosteknisten tietojen jakaminen** virastojen ja oikeudenkäyttöalueiden välillä tietojen laadun takaamiseksi ja tietoaineistojen muodon yhdenmukaistamisen tukemiseksi, mukaan lukien tietojen jakamistyökalut⁵, jotta voidaan varmistaa EU:n laaja-alaisen tietojärjestelmien yhteentoimivuus.
- **Monialaiset lähestymistavat**, jotta rikosteknisiä tuloksia voidaan hyödyntää tutkimuksissa ja tiedusteluun perustuvissa operaatioissa, jotka koskevat järjestäytynyttä rikollisuutta ja terrorismia.

⁵ 11824/2/20 REV 2, 9105/21.

- **Rikosteknisen tutkimuksen perustekijät**, mukaan lukien laaja joukko aloja, joita voidaan mahdollisesti tutkia ja kehittää nykyisiä menetelmiä kunnioittaen. Vaikka luotettavan ja pätevän tieteellisen tiedon, kuten empiiristen tutkimusten, kehittäminen onkin jatkuvasti edistynyt, rikosteknistä tutkimusta voitaisiin näin tehostaa edelleen.
- **Inhimilliset rikostekniset tekijät** eli sen ymmärtäminen, miten ihmisten välinen vuorovaikutus vaikuttaa päätöksentekoon rikosteknisen tutkintaprosessin kaikilla tasoilla aina rikospaikalta oikeussaliin,
- **KEHOTTA**A asianomaisia sidosryhmiä, kuten Euroopan komissiota, ENFSI:tä, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastoa (Europol), vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavaa Euroopan unionin virastoa (eu-LISA), Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirastoa (CEPOL), Euroopan juridista koulutusverkostoa (EJTN) ja Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastoa (Eurojust), osallistumaan aktiivisesti tähän työhön sellaisten toimien määrittämiseksi, jotka voisivat perustua niiden panokseen aiemman, vuoden 2020 EFSA:n perustamisessa, ja edistämään edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista toimivaltansa puitteissa tulevassa EFSA 2030 -toimintasuunnitelmassa,

PYYTÄÄ Euroopan komissiota tukemaan jäsenvaltioiden pyrkimyksiä parantaa rikosteknisen tutkimuksen luotettavuutta ja oikeellisuutta erityisesti asianmukaisilla rahoitustoimenpiteillä.
